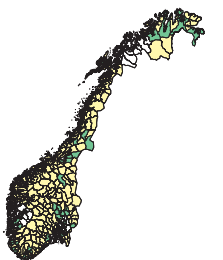

Rogaland

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Pilotfylket Rogaland Verbal rapportering for 2011

Tegning: Egil Bjørgøen

”Likeverdige levekår for alle, i alle faser av livet.”

1. Innledning

Rogaland fylkeskommune ble valgt som ett av åtte pilotfylker i Norge i mai 2009. Dette er ihht tiltak K1 i Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2009-2013. Universell utforming utvikles som en strategi i kommunal og regional planlegging og forvaltning. Tiltaket inkluderer ressurskommuner, pilotfylker og nye pilotkommuner.

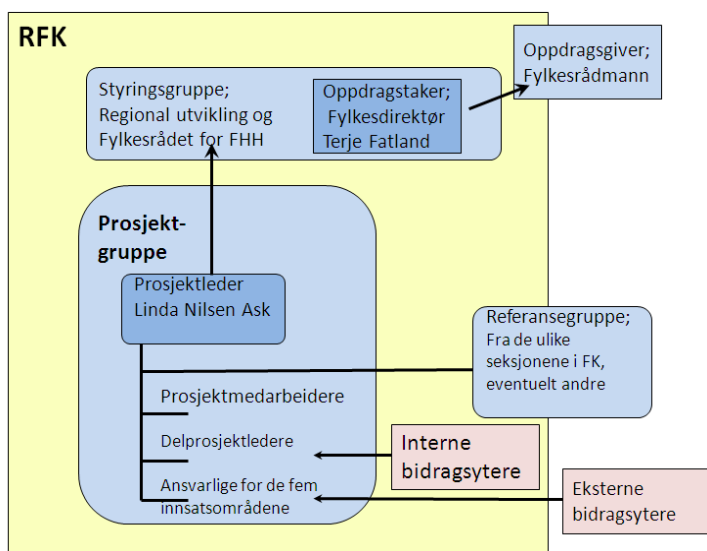
Fylkesdelplan for universell utforming 2007-2011 for Rogaland ble enstemmig vedtatt i Fylkestinget mars 2007. Senere på høsten ble planen godkjent i Miljøverndepartementet. I vedtaket fra fylkestinget ble det samtidig vedtatt "å fremme en søknad om at Rogaland får status som spyspissfylke for universell utforming". Det var på grunnlag av dette vedtaket at Rogaland fylkeskommune søkte om å bli et pilotfylke etter invitasjon fra Miljøverndepartementet januar 2009.

Prosjektplanen for pilotfylket Rogaland er lagt ut på Miljøverndepartementets nettsider eller se linken [her](#)

2. Organisering/forankring

Fylkesdelplanen for universell utforming

Fylkesdelplanen er retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og forpliktende for fylkeskommunens egen virksomhet. Sektoransvarsprinsippet ligger til grunn for oppfølging av fylkesdelplanen. Fylkesrådet for funksjonshemmede har en aktiv rolle i å følge opp arbeidet med universell utforming i Rogaland.

Fylkesrådmannen og fylkesrådet for funksjonshemmede er styringsgruppe i dette prosjektet.

I tråd med fylkesdelplanens tiltak er det ansatt en rådgiver og prosjektleder i 100 % stilling for oppfølging av tiltak i fylkesdelplanen.

Prosjektleder for oppfølgingen av fylkesdelplanen for universell utforming er også prosjektleder i pilotfylkeprosjektet.

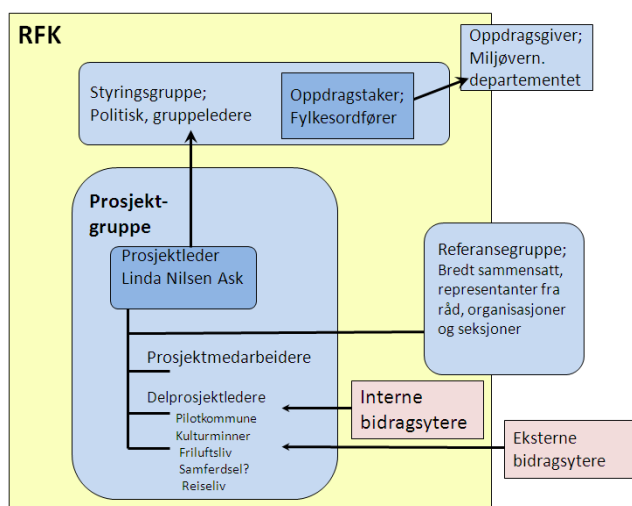
Hver seksjon har ansvar for universell utforming innen sitt ansvarsområde. En representant fra hver seksjon har deltatt i de månedlige gruppemøtene siden høsten 2008, der oppfølgingen av planen har vært og er i fokus. Høsten 2010 ble denne gruppa utnevnt som referansegruppe med ca 4 møter i året.

En representant fra hvert av satsningsområdene i fylkesdelplanen utgjør nå en prosjektgruppe. Denne gruppa har møter en gang i måneden og er også prosjektgruppe for pilotfylkeprosjektet. Dette med bakgrunn i at arbeidet med oppfølgingen av fylkesdelplanen for universell utforming pågår parallelt, og samordnet med arbeidet i pilotfylkeprosjektet. Se vedlagt organisasjonskart.

Møtereferatene fra denne gruppa i tillegg til rapporteringer til Miljøverndepartementet brukes som rapportering til styringsgruppa og leder.

Pilotfylkeprosjektet

Ansvarlig for pilotfylkeprosjektet er Rogaland fylkeskommune i samarbeid med Fylkesmannen i Rogaland.

Styringsgruppen er fylkesordfører sammen med gruppelederne for de politiske partiene i fylket.

Referansegruppa har representanter fra fylkesmannen, fylkesrådet for funksjonshemmede, brukerorganisasjonene, friluftsrådene, Reiselivsnæringen ved region Stavanger, Kolumbus og Statens vegvesen, NHO, LO og KS i tillegg til deltakere fra satsningsområdene i administrasjonen.

Det er dannet arbeidsgrupper på flere områder. Se vedlagt organisasjonskart.

Det utarbeides årlig en politisk sak til fylkesutvalget og fylkesrådet for funksjonshemmede med orientering om status i arbeidet med universell utforming i fylkeskommunen. I saksfremlegget blir blant annet denne verbale rapporteringen til Miljøverndepartementet vedlagt.

Forankring

Fylkesdelplan for universell utforming 2007-2011 for Rogaland ble enstemmig vedtatt i Fylkestinget mars 2007. Senere på høsten ble planen godkjent i Miljøverndepartementet. I vedtaket fra fylkestinget ble det samtidig vedtatt "å fremme en søknad om at Rogaland får status som spydspissfylke for universell utforming". Det var på grunnlag av dette vedtaket at Rogaland søkte om å bli et pilotfylke.

3. Metode

Fylkesdelplanen er et viktig grep i arbeidet med å sikre at alle skal ha gode muligheter til utvikling og utfoldelse i Rogaland. Gjennom fylkesplanleggingen stimulerer vi til samordnet innsats.

Hovedmålet med fylkesdelplanen for universell utforming er:

”Universell utforming skal legges til grunn ved all offentlig planlegging og utforming av offentlig og privat tjenesteyting, produkter og omgivelser, og innebærer en utforming for alle brukere.” Det er valgt 5 satsningsområder i fylkesdelplanen:

1. Kunnskap og kompetanse
2. Bygg og anlegg
3. Uteområder, friluftsliv og reiseliv
4. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
5. Samferdsel

Fylkesdelplan for universell utforming er retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og forpliktende for fylkeskommunens egen virksomhet.

Sektoransvarsprinsippet ligger til grunn for oppfølging av fylkesdelplanen. Dette innebærer at det enkelte organ har ansvar for å følge opp tiltak innenfor sitt ansvarsområde.

I fylkesdelplanen for universell utforming er det målsettinger om å øke kompetansen både internt og eksternt for å oppnå konkrete resultater i arbeidet med universell utforming. For å realisere dette er vi avhengig av et positivt samarbeid med kommunene i fylket, brukerorganisasjonene, næringslivet og andre interesseorganisasjoner.

I pilotfylkeprosjektet har Rogaland fylkeskommune valgt å rette ekstra fokus på målsettinger i fylkesdelplanen innen kompetanse, reiseliv, friluftsliv og samferdsel. Dette kan for eksempel gjelde tilgjengelighet til attraksjoner som kulturminner og friluftsområder. I denne sammenhengen inngår også samferdsel som transport med buss, tog og båt som en del av arbeidet med å sikre tilgjengeligheten til arenaene.

Arbeidet med oppfølgingen av fylkesdelplanen for universell utforming pågår parallelt, og samordnet med arbeidet i pilotfylkeprosjektet. Dette betyr at det jobbes med universell utforming på flere arenaer i fylkeskommunen, og at det er flere økonomiske bidragsytere til delprosjektene i Rogaland. Rapporten er utarbeidet med bakgrunn i statusrapportering for 2011 og ihht de fem satsningsområdene i fylkesdelplan for universell utforming.

4. Oppnådde resultater på nasjonale hovedmål og resultatmål

1. Integre universell utforming i regional virksomhet og være forbilde for fylker og kommuner.	
1.1 Ha konkretisert regionalpolitiske utfordringer knyttet til universell utforming i et handlingsprogram.	I mars 2007 ble fylkesdelplan for universell utforming 2007-2011 vedtatt i fylkestinget og godkjent av Miljøverndepartementet på høsten. Prosjektplan for pilotfylket Rogaland er utarbeidet med utgangspunkt i fylkesdelplan for universell utforming. Det utarbeides handlingsprogram på påbegynte delprosjekter knyttet til fylkesdelplan for universell utforming. Rfk påser at alle kommunene har vedtatt kommuneplan med retningslinjer og bestemmelser for universell utforming.
2. Bistå kommunene innenfor eget fylke til å bli gode på universell utforming.	
2.1 Ha etablert nye pilotkommuner i eget fylke (jfr. tiltak K1).	Våren 2010 ble kommunene i Rogaland invitert til et seminar med informasjon om hva pilotkommuneprosjektet innebar. Kommunene ble invitert til å sende inn søknad, og i juni i 2010 fikk 6 kommuner status som pilotkommuner i Rogaland. Disse er: Eigersund, Gjesdal, Randaberg, Sandnes, Sauda og Tysvær. Kick-off samling ble arrangert den 14.09.10, og samling for prosjektlederene ble holdt 10.01.11 i Sauda. Pilotkommunene er invitert til alle universell utforming seminarene som Rfk arrangerer og følges opp både regionalt og i det nasjonale nettverket.
2.2 Ha bidratt til samarbeid mellom kommuner og nasjonalt utviklingsarbeid som angår geografiske informasjonssystemer for innhenting og presentasjon av data om universell utforming (jfr. tiltak P2).	Rfk har meldt sin interesse om et samarbeid med Statens kartverk mht det kartleggingsarbeidet Rfk utfører ift fylkesdelplan for universell utforming. Rfk ønsker å linke nettsidene www.tilgjengelighet.no og Statens kartverk mot hverandre for gi brukere utfyllende informasjon fra kartleggingsarbeidet som blir gjort.
2.3 Ha bidratt til samarbeid mellom kommuner og nasjonalt arbeid knyttet til friluftsområder og lokal luftkvalitet (jfr. tiltak P3)	Det foregår et systematisk og omfattende kartleggingsarbeid av friluftsområder i fylket. 155 friluftsområder i fylket er kartlagt sammen med kommuner og friluftsråd. Data fra kartleggingene blir lagt inn på www.tilgjengelighet.no og gradert med en stjerneordning ift graden av tilgjengelighet. På denne måten får brukerne en rask oversikt over tilgjengeligheten i de fysiske omgivelsene. Sjekklistene blir også lagt ut i sin helhet slik at brukerne også finner detaljert informasjon fra arenaene.

	<p>Rfk har utarbeidet en kortfattet rapport til kommunene med bilder og forslag til tiltaksløsninger. Det blir arrangert et seminar den 26.01.12 hvor kartleggingsarbeidet blir presentert for kommuner, brukerorganisasjoner og friluftsråd.</p> <p>Handlingsplanen for friluftsområdene har forventet oppstart i slutten av 2011.</p>
<p>3. Være dialogpartner og bidragsyter i det nasjonale arbeidet for universell utforming ved å ta initiativ og medvirke i ulike nettverk og samarbeidsfora</p>	
<p>3.1 Stått til disposisjon for utvikling og gjennomføring av tiltak K5 i Regjeringens handlingsplan for universell utforming: Kompetanseprogram for politikere og ansatte i kommunene.</p>	<p>Rfk har stått til disposisjon for utviklingen av K-5 programmet.</p> <p>Rfk har hatt to koordineringsmøter for de 5 instruktørene i fylket. Det er avholdt kurs i 3 pilotkommuner; Sauda, Gjesdal og Eigersund.</p> <p>K-5 instruktørene har fordelt ansvaret for kommunene, og det er planlagt temasamlinger hvor alle kommunene vil bli invitert våren 2012. Husbanken vil også delta på samlingene.</p>
<p>3.3 Bidratt til utvikling og samordning av verktøy og veiledningsmateriell for utvikling av universell utforming i kommunale planer</p>	<p>Deler av Fylkesdelplan for langsiktig byutvikling på Jæren er under revidering.</p> <p>Planen omfatter 10 kommuner: Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Time, Klepp, Hå, Gjesdal, Strand, Rennesøy. Det er forventet at den reviderte planen Regional plan for langsiktig byutvikling på Jæren vil bli lagt ut på høring på nyåret.</p> <p>Det er forslag om en ny retningslinje 5.2.4 i kapittel 5 - Bomiljø og kvalitet: "Universell utforming av boliger og uteoppholdsareal må legges som premiss i planlegging og sikres i reguleringsbestemmelsene."</p>

<p>3.4 Ha invitert et nabofylke/vennskapsfylke</p>	<p>Hordaland fylkeskommune ble invitert til et kurs i universell utforming i transportsektoren den 24.02.11 med Finn Aslaksen. Stord kommune ble invitert til koordineringsmøte med K-5 instruktørene i Rogaland for et mulig samarbeid.</p> <p>Gunnar Isdahl har i samarbeid med Rfk utarbeidet videregående kurs for universell utforming for håndverkere. Kurset er arrangert for deltakere i Hordaland og Rogaland, og flere fylkeskommuner har tatt kontakt og vist interesse for dette kurset.</p>
<p>4. Initiere og delta i delprosjekter sammen med kommuner, nasjonale og/eller regionale kompetansemiljøer.</p>	
<p>4.1 Ha initiert/deltatt i delprosjekter</p>	<p>Rfk har både initiert og deltatt i flere prosjekter med kommuner blant annet innen Helse i plan, folkehelse, friluftsliv, inkluderende samfunn, samferdsel og universell utforming.</p>
<p>5. Aktivt og udadrettet kunnskaps- og resultatformidling.</p>	
<p>5.1 Publisering av artikler og nyheter</p>	<p>Rfk har hatt artikler knyttet til universell utforming i Stavanger Aftenblad, Jærbladet, Haugesunds Avis, Rogalands avis, Helsenytt, + på diverse nettsider.</p> <p>Rfk publiserer nyheter om universell utforming og kartlagte arenaer i fylket på www.tilgjengelighet.no</p>
<p>5.2 Formidling på kurs og konferanser</p>	<p>Rfk har både initiert og deltatt i flere prosjekter med kommuner blant annet innen folkehelse, friluftsliv, inkluderende samfunn, reiseliv, samferdsel og universell utforming. Prosjektleder har også hatt foredrag på videregående skoler, Diakonhjemmet høgskole Rogaland, Møre og Romsdal fk, Sogn og fjordane fk, og for Norsk ergoterapeutforbund i Oslo.</p>

<p>5.3 Synliggjøring på eget nettsted hos fylkesmann / fylkeskommune</p>	<p>01.03.10 ble nettportalen tilgjengelighet.no lansert hvor data og graden av tilgjengelighet på forskjellige arenaer blir publisert. I 2011 er nettsiden oppgradert ift design, søkefunksjon og krav i ny teknisk forskrift.</p> <p>Det utarbeides ny nettportal for www.Rogfk.no hvor kravene til universell utforming vil bli ivarettatt. Foreløpig ligger universell utforming under arbeidsområder.</p> <p>Fylkesmann har universell utforming som eget punkt under folkehelse på sine nettsider.</p>
<p>Pilotfylkets egne mål og resultatmål innenfor K 1 tiltaket</p>	<p>Beskrivelse – forklaring - utdyping</p>
<p>Delta i det nasjonale arbeidet for universell utforming blant annet i samferdsel og folkehelse</p> <p>Initiere og delta i delprosjekter sammen med kommuner, nasjonale og/eller regionale kompetansemiljøer</p>	<p>Prosjektleder har deltatt i programkomiteen for pilotfylke-/ressurskommunesamling i Rogaland i mai 2011, og i programkomiteen for nasjonal konferanse om friluftsliv universell utforming og nærmiljø som Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet arrangerer 1.-2.11.11 i Haugesund</p> <p>Kunnskap/kompetanse Det er utarbeidet flere undervisningsopplegg for universell utforming i vgs. Disse er lagt ut på ITs' Learning og skolene blir oppfordret til å ta dem i bruk.</p> <p>I 2010 rapporterte 5 av 29 videregående skoler at de hadde benyttet disse eller liknende undervisningsopplegg for universell utforming. I 2011 var det en økning til 16 skoler.</p> <p>Det er utarbeidet et undervisningsopplegg for universell utforming for høgskoler som er tatt i bruk i undervisningen av hotelledere og på reiselivslinjen på Hotellhøgskolen. Undervisningsopplegget blir evaluert i 2012.</p> <p>Det er etablert videregående kurs for håndverkere. Over 112 deltaker fra Rogaland, Hordaland og Mesterfagskolens kurs i Spania har deltatt på kurset i 2011. Deltakerne mottar støtte fra Husbanken.</p>

Rfk har arrangert to samlinger for kommunene med tema regional planstrategi for å skape begeistring og kunnskap om samfunnsplanlegging som verktøy for vekst og utvikling. Fokuset har vært på kommunal planstrategi som et politisk verktøy og som et verktøy for ønsket samfunnsutvikling.

Rfk har hatt stor fokus på universell utforming i reiselivsnæringen. Foruten kartleggingen som pågår er det arrangert 3 seminarer/konferanser med dette temaet:

For å øke kompetanse for leverandørene i reiselivsbransjen arrangerte Rfk ved prosjekt "Knutepunkt Rogaland" en frokostsamling den 29.04.11 med tema "Universell utforming som et konkurransefortrinn". Her fikk brukerrepresentantene fortelle om sine utfordringer i de fysiske omgivelsene i reiselivet. Målgruppen var hotell- og reiselivsbransjen

Den 15.05.11 ble det arrangert pilotfylkesamling i Haugesund med tema: status i pilotfylkeprosjektet, folkehelse, friluftsliv og universell utforming, universell utforming-utfordringer i Haugesund kommune og universell utforming-tiltak i Scandic hotells. Dagen sluttet med en befarings i det flotte bynære området i Djupadalen.

Magnus Berglund hadde innlegg om "Universell utforming som et konkurransefortrinn" på Reiselivskonferansen i Egersund den 27.-28. oktober 2011.

Bygg/anlegg

Alle 26 videregående skolene og fylkestannklinikene ble kartlagt med "Bygg for alle metoden" i 2010.

I 2011 er det utarbeidet handlingsplaner med bakgrunn i registreringsarbeidet, og det gjøres oppgradering til universell utforming ved rehabilitering av skolene. Det blir lagt inn en opptrappingsplan i de kommende budsjetter.

Uteområder, friluftsliv og reiseliv

Rfk tilbyr gratis kartlegging av spisesteder/hoteller i samarbeid med NHO reiseliv, brukerorganisasjonene og reiselivsbedriftene.

Over 50 attraksjoner/kulturminner i fylket er kartlagt høsten 2011.

Vi har jobbet grundig og systematisk med satsingsområdet friluftsliv og universell utforming i 2011. Dette ble mulig da vi fikk disponere midlene av budsjettet i prosjektet til et kortvarig engasjement. Vi engasjerte en ergoterapeut som blant annet har kartlagt over 155 friluftsområder i Rogaland.

Vi har samarbeidet med interreg prosjektet Coast alive i dette registreringsarbeidet.

Det er utarbeidet sjekklister til kartleggingsarbeidet på bakgrunn av ny Teknisk forskrift.

Kommunene/ friluftsrådene har samarbeidet og deltatt i kartleggingen. Vi har hatt en kompetanseoverføring og lært kommunene å bruke våre sjekklister og kartleggingsutstyr.

Vi har utarbeidet en kort rapport med forslag til forbedrende tiltak og bilder som er sendt til kontaktpersoner i kommunene/friluftsrådene.

All data er lagt ut på www.tilgjengelighet.no sammen med kartlink og link til kommunen/friluftsråd for å spre informasjon om graden av tilgjengelighet på våre friluftsområder i Rogaland.

Med bakgrunn kartleggingsarbeidet som var gjort, ble det lyst ut midler til universell utforming i friluftsområder. Kr 600.000,- ble tildelt 10 prosjekter i fylket.

Den 26.01.12 arrangeres en erfaringskonferanse med presentasjon av bla registreringsarbeidet.

	<p>Samferdsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - 99 % av bussene har universell utforming - ¾ av busspassasjerene reiser på 100 % uu busser - Det jobbes med sanntids-informasjonsystemet og dette vil tas i bruk i 2012. - Rfk har fokus på infrastruktur. - 5 hurtigbåter har universell utforming standard og 3 har delvis. - Alle 81 hurtigbåtkaier er kartlagt. - Hurtigbåtterminalen i Stavanger har god tilgjengelighet med ledelinje, taktile skilt, nedsenket skranke og monitorer. - Det er stort fokus på universell utforming i Web og trykksaker.
--	---

5. Økonomi

Pilotfylkeprosjektet går parallelt og samordnet med oppfølgingen av fdp universell utforming i Rogaland. Dette betyr at det jobbes med universell utforming på flere arenaer i fylkeskommunen, og at det er flere økonomiske bidragsyttere til delprosjektene i Rogaland. Rfk ber om at dette tas hensyn til i rapporteringen da det kan være vanskelig å skille prosjektene fra hverandre.

Fylkesrådet for funksjonshemmede har bidratt med kr 200.000,- bundet til kartlegging av reiselivsbedrifter, kulturminner og bevaring.

Rfk har fått innvilget inntil kr. 150.000,- av Husbanken bundet til videregående kurs for håndverkere. Disse brukes til en reduksjon av deltakeravgiften med kr 500,- pr. deltaker.

MD har utbetalt kr. 250.000,- til Rfk, hvorav kr 204.277,69,- blir satt av til bruk i 2012.

Det ble lagt inn kr 1.000.000,- i budsjettet til oppfølgingen av fylkesdelplan for universell utforming. Midlene går til utgifter i forbindelse med reiser, utarbeidelse av materiell og kompetansehevende tiltak som kurs og konferanser og til universell utforming i friluftsområder.

Rfk fikk bevilget 770 000 i BRA midler i 2011. Fylket bevilger årlig 1. mill til BRA. Midlene er tildelt kommunale prosjekter og brukes blant annet til opprusting av bussholdeplasser.

Det er også tildelt midler til flere universell utforming-prosjekter gjennom Regionalt utviklingsprogram.

Rfk har i tillegg brukt betydelig midler ift universell utforming innen kunnskap og kompetanse, bygg og anlegg, samferdsel og nettsiden tilgjengelighet.no.

6. Gevinstrealisering

Overordnet mål for prosjektet er å skape et tilgjengelig og inkluderende samfunn og at alle skal ha gode muligheter til utvikling og utfoldelse i Rogaland.

”Universell utforming skal legges til grunn ved all offentlig planlegging og utforming av offentlig og privat tjenesteyting, produkter og omgivelser, og innebærer en utforming for alle brukere”. Pilotfylkeprosjektet støtter spesielt opp om følgende effektmål i Fylkesdelplanen;

Barn og unge;

- Elever med nedsatt funksjonsevne kan velge fagretning og studium etter ønske og evne, og utytte egne ressurser etter ønske. Dette vil gi økt mestringsopplevelse, opplevelse av likeverd og større deltakelse i samfunnet generelt.
- Barn og unge har mulighet til lek og sosialt felleskap i sitt nærområde, gjennom lekeplasser og parker tilrettelagt for alle.

Kommunens innbyggere;

- Har kunnskap om universell utforming, og de muligheter og krav som stilles. Dette vil gi større forståelse for tilrettelegging av områder, bygg, anlegg m.m., og styrke det inkluderende samfunnet.
- Benytter seg av fylkets/kommunens tilbud innen kultur, handel, friluftsliv og opplevelse, gjennom økt tilgjengelighet og tilrettelegging for alle. Benytter et variert tilbud også geografisk i fylket/kommunen, gjennom tilgang til offentlig kommunikasjon og infrastruktur ellers. Dette vil direkte påvirke enkeltmenneskets livskvalitet og valgfrihet, og kan også påvirke folkehelsen positivt.
- Utfører de tjenester de ønsker via internett, gjennom egen tilgang til nettet, eller gjennom tilbud tilgjengelig i sitt nærmiljø. Er oppdaterte og får informasjon gjennom offentlige nettstedet i henhold Norge.no sine kvalitetskriterier for tilgjengelighet
- Har full tilgang til IKT-utstyr beregnet på publikum i offentlige bygg, og automater for selvbetjening i banker/minibanker, bibliotek, kino, bussterminaler, flyplasser m.m. Dette gir økt styring av eget liv og større mulighet for utfoldelse og mangfold.

Rogaland;

- Økt kunnskap om universell utforming hos fylkeskommunen, vil gi kortere saksbehandling og derav redusert ressursbruk innen dette området. (Kunnskap, saksbehandling, kost.
- Økt kunnskap hos f.eks. håndverkere m.fl., vil redusere behovet for involvering i saker om universell utforming, noe som gir redusert belastning og større kapasitet i fylkeskommunen.
- Et Rogaland som kan ivareta grupper med redusert funksjonsevne, deriblant eldre, vil være et attraktivt reisemål. Dette vil påvirke næringer innen handel, servering, hotell og opplevelse, positivt.
- Rogaland fylke og fylkeskommune vil ha et styrket omdømme og fornøyde og ivarettede innbyggere

- Rogaland fylke ønsker å være gjennomgående universelt utformet, både i by og grendekommuner. Tilgjengelighet til rekreasjonsområder, kulturattraksjoner m.m., vil være tilstede uavhengig av hvilken kommune du bor i.
- Rogaland fylke og fylkeskommune vil ha et styrket omdømme og fornøyde og ivarettatte innbyggere.

7. Endringer og tillegg

Uforutsette hendelser og nye ekstraordinære oppgaver er ressurskrevende for prosjektleder i en ellers så travel hverdag. Oppgavene må prioriteres da det blir gitt svært korte frister. Dette fører til en omprioritering av arbeidsoppgaver som forsinker andre prosjekter. Rfk synes det er utfordrende å følge satte milepæler når det oppstår slike uforutsette hendelser.

8. Prosjektlig evaluering

Tilbakemeldingene fra styringsgruppene i prosjektene er at de svært fornøyd med framdriften og styringen av prosjektet. I arbeidet med universell utforming er den viktigste utfordringen å endre tenkemåten til alle som hver dag tar valg som avgjør graden av tilgjengelighet i forskjellige sammenhenger. Suksesskriteriene for arbeidet med universell utforming i Rfk er:

- Forankring både politisk og administrativ
- Løfte fram temaet gjennom Fylkesdelplan for universell utforming
- Tverrfaglig samarbeid
- Forankring og organisering av styringsgruppe, prosjektgruppe, referansegruppe
- Ressurser til stilling til oppfølgingen av fdp universell utforming
- Sikre økonomiske ressurser til oppgraderinger
- Formidle erfaringer og eksempler på universell utforming
- Spre kunnskap og informasjon
- Skape engasjement
- Ta vare på og bruke engasjementet og kunnskapen til brukergruppene

Rfk har kommet godt i gang med arbeidet med universell utforming, men for å nå våre målsettinger i fdp universell utforming og pilotfylkeprosjektet vil det kreve betydelig innsats på dette området.

Det er viktig at det settes av ressurser til dette arbeidet, og at det er et godt samarbeid internt i fylkeskommunen og mellom kommunene, interesseorganisasjonene og offentlige aktører. Sist, men ikke minst er det viktig å sikre økonomiske ressurser til oppgraderinger og tilretteleggingstiltak.

9. Dokumentasjon

Rogaland fylkeskommune vil fremme et lokalt samarbeidsprosjekt hvor brukerorganisasjoner, friluftsråd, kommuner, fylker og andre offentlige og private aktører er involvert.

Da Stavanger og Sandnes fikk status som Europeisk kulturhovedstad 2008 ble det tatt initiativ til et prosjekt "Kulturby for alle" i fylkeskommunens regi. Prosjektet skulle se på de ulike arenaene som kom til å bli brukt som arrangementsteder i kulturbyåret, i forhold til om disse var tilgjengelige for alle. Dette skulle sees ut ifra prinsippene for universell utforming. Resultatene skulle publiseres på nettsiden www.tilgjengelighet.no. Det kom raskt og klart til uttrykk ifra brukerorganisasjonene at dette var noe de har ventet lenge på. Og de kunne melde om et stort behov for en slik nettside.

Ansvar for nettsiden ligger hos Fylkesrådmannen. Ettersom nettsiden også er et av tiltakene i fylkesdelplanen for universell utforming, er det prosjektleder for oppfølging av planen som skal sørge for at siden blir jobbet med. Det er i tillegg ansatt en nettredaktør til å drifte nettsiden.

Driftsoppgavene til tilgjengelighet.no vil være å fylle sidene med innhold, og å holde siden levende med stadige oppdateringer og nyheter. Foreløpig består nettstedet av 14 kategorier som alle skal fylles med kartlegginger. Kartleggingene er blitt utført av personer med fagkunnskap innen universell utforming. Brukerorganisasjonene har vært engasjert i kartleggingen i tillegg til innleide konsulenter og ergoterapeuter. Kartleggingen blir foretatt sammen med arenaeier, friluftsråd, kommuner, arkeologer og andre aktuelle aktører.

Det benyttes to sjekklister til registreringsarbeidet. Sjekklister som benyttes i kartleggingen av bygg og anlegg er forankret i ny teknisk forskrift (TEK 10). Sjekklister for uteområder er utarbeidet med bakgrunn i friluftsrådernes landsforbunds sjekklister og er videreutviklet med forankring i TEK 10.

Alle stedene som er kartlagt får tildelt stjerner etter hvilken grad av tilgjengelighet de har for de ulike gruppene. Det gis maksimum 5 stjerner. Tildelingen skjer etter utregning i et graderingsskjema. Det gis ikke minuspoeng. De beste resultatene ut ifra dine søkekriterier vil være de som kommer først på lista.

www.tilgjengelighet.no er en informasjonskanal til publikum vedrørende tilgjengeligheten ved ulike arenaene i fylket. Den er også en markedsføringskanal hvor fylkeskommunen informerer om tiltak som gjøres i fylket innen universell utforming. Da det ble vedtatt å opprette dette nettstedet var det en visjon om at nettsiden kanskje kunne bli nasjonal. Flere fylkeskommuner har tatt kontakt og vist interesse for et samarbeid om nettsiden. Ved en slik vurdering er det mange spørsmål som må besvares, og problemstillingen må løftes opp i et nasjonalt forum.